

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Petri Chrysologi Archiepiscopi Ravennatis, viri
eruditissimi atque sanctissimi, Sermones In Evangelia De
Dominicis & festis aliquot solemnioribus totius anni,
insignes & peruetusti**

Petrus <Chrysologus>

Lvgdvni, 1623

De prædicatione diui Ioannis Baptistæ, Sermo CXXXVII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50232](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-50232)

*De prædicatione diui Ioannis Baptiste,
Sermo CXXXVII.*

P Ostequam legis vomere , & iugi cultu exinanita Iudaici cespitis est vbertas, beatus Ioānes gentium conuolans ad desertum, sentes criminum spiritus igne succendens , infructuosas arbores excidens vltionis securi , complanans asperos superbiæ colles , humilitatis conualles erigens exæquando , & planitiem terræ totam (gramine perduto) aptans , nutricibus submittens irrigua Iordanis: ac sic Euangelico semini noualia diffusa præparat, fœcūda componit. *Factum est, inquit, verbum Domini super Ioannem Zachariæ filium in deserto.* Verbum caro factum est , & habitauit in nobis. Super Ioannem. Quare non ad Ioannein, sed super Ioannem ? Quia quod de sursum est, super omnes est. *Factum est verbum Domini super Ioannem.* Quia Ioannes vox est , Deus verbum. *Factum est verbum Domini super Ioannem.* Deus super Ioannein, super seruam dominus, super vocem verbum. Sed dicas mihi : Quid, quod vox præcedit verbum ? Præcedit , sed non præcellit : antecedit ad sequentis obsequium, non ad propriæ potestatis iudicium. Vox non est ipsa iudex , sed est nuncia iudicantis : verbum iudicat, vox prætonat, iubentem potestas respicit, non clamantem. Sed hoc fateatur, testetur , asserat vox ipsa præco ipse, qui clamat : Qui post me venit, inquit, fortior me est. Quare? Quia in me terror est, in illo est sententia. *Venit in omnem regionem Iordanis.* Venit ad Iordanem , quia Iudaicas fordes non poterat hydria iam lauare, sed flumen. Sicut scriptum est : Erant , inquit , hydriæ lapidea secundum purificationem Iudeorum. *Venit ad Iordanem.* Ut paenitentes potaret aqua, non vino. *Venit in omnem*

*Luc. 3.
Ioan. 1.*

*Mat. 3.
Ioan. 2.*

G g 4 regionem

regionem iordanis , prædicans baptismum pœnitentia in remissionem peccatorum. Erat penes Ioannem venia , sed non sine pœnitentia : erat remissio, sed luctibus comparata : erat cura vulneris cum dolore, erat baptisma

* Alias ostendere. Et quid plura : Per baptisma Ioannis purificabatur homo ad pœnitentiam , non promouebatur ad gratiam. At vero Christi baptisma , sic regenerat, sic immutat , sic hominem reddit ex vetere nouum , ut præterita nesciat , non recordetur antiqua , qui de terreno cœlestis iam cœlestia possidet, & diuina. Hinc

Luc 15.

est, quod redeunti post luxuriam filio pater immortalitatis reddit stolam primam , annulum libertatis imponit, occidit vitulum saginatum, aquas pœnitentiae, gratiae conuertit in vinum , ut conuiuum gratiae iam pocula mera satiarent: quatenus conscientiae dolores, pœnitentiae gemitus, peccatorum lamenta, sobria do-

Psal. 22. minici calicis aboleret ebrietas: Dicente Propheta: Et calix tuus inebrians , quam præclarus est. Quantum enim terrena ebrietas est deformis , tantum præclara & decora ebrietas est cœlestis. Dicebat ergo ad turbas, quæ exibant, ut ab illo baptizarentur: Progenies viperarum quis ostendit vobis fugere ab ira ventura? Facite ergo dignos fructus pœnitentiae : & ne cœperitis dicere, patrem habemus Abrahæ; dico n. z. obis, quod potens est Deus de lapidibus istis fuscitare filios Abrahæ. Iam n. securis ad radices arborum posuæ est. Omnis arbor non faciens fructum bonum, excidetur, & in ignem mittetur. Progenies viperarum. Exemplo corripit, comparatione notat, figura prodit, ut iam non mores solum, sed ipsam naturam possit venenosæ germinis immitare. Progenies viperarum. Quia quos Deus creauerat homines : fecerat filios Abrahæ, malitia peperit, & conuertit in viperas : & quos conditoris cœlestis dulcedine pietatis infuderat , hos impietas

pietas amara fecit lethales vomitus , serpentium virus effundere: & infando crudelitatis auspicio de morte patris concipi , matris de morte generari. *Progenies viperarum.* Soboles ingrata naturæ , cuius ortus est genitoris exitium , cuius vita est mors parentis. *Progenies viperarum.* Vipera conceptus sui tempore, intra os suum receptum caput coniugis refertur abscindere , ut per cruenta oscula non fœtum concipiatur illa , sed crimen : ac sic carnifex sceleris sui pariat filios , vindictæ ordine , non naturæ. Nam genimina patris concepta de cæde , sanguinis antequam lactis exigunt nutrimentum , & vltionem petunt , matris namque uterum viperæ dicuntur exscindere , & scelestum conceptus sui domicilium adhuc immaturis visceribus , maturo furore confringere: ut hoc sit illis viuere , matrem suam , matrem quæ illos tales genuit , non videre. Compulsi latius comparationis quam sanctus Ioannes fecerat , typum descripsimus & figuram , ut non maledicti , sed veritatis sit , quod ab illo Iudei taliter nuncupantur. *Progenies viperarum,* Synagogam fratres , eiusque filios tales fuisse demonstrat: ad quam Christus affectu coniugis cum ventisset , dicente Ioanne : Qui sponsam habet sponsus est: inter amplexus & oscula cruenta Iudeæ , Christi caput est experitum , & ore petitum , cum dicitur: Crucifige , crucifige. Vnde pignora sanguine concepta , tanto mox ad matris armantur interitum , ut disruptio synagogæ vero , ad vocem Ioannis concurrent & regenerarentur ad Dei progeniem. *Progenies viperarum,* quis ostendit vobis fugere à ventura ira? Quæ est ista ira ventura? Illa quæ non habet finem , quæ hominem non absolvit morte , sed colligat : nec iam venia spem habere permittit , quam se in tartari depatarit ad pœnam. Admoniti taliter , cognoscunt &

Ioan. 3.

Gg 5 genus,

genus, & crimen, & ideo responderunt dicentes: *Quid faciemus, ut saluemur?* Qui respondens, ait illis. Quod dicitur est fratres, timeo dicere, ne quot auditores hodie video contemptores, ille tot faciat contumaces. Quid faciam? Dicere timeo, tacere non possum: aliud me prohibet pietas, ad aliud impellit utilitas. Pietas, quæ non auditur, ne dum contemnit, incurrit: utilitas, ne qui facturus sit non audiat, & per hoc doctor offendat. Dico fratres, ut & nudus se vestiat, & ego me exuam. *Qui habet, inquit, duas tunicas, det non habenti: et qui habet escas, similiter faciat.* Putasne satis petit, qui de duabus tunicis vñā petit? Non satis petit: quia non petit gemmam, sed tunicam: non aurum, sed panem. Et si qui de duabus tunicis non dederit vnam, reus est: qualis est vñā de plurimis qui negari? qui ad hoc vestes suas carcerat, & panem claudit, ut pauper fame pereat, frigore consumatur? Ille vestes sepelit, non reponit: non credit diligentia, sed sepulchris: qui quod negat pauperi, dat tineis: & ipse vestibus suis corporis vorator est, dicente domino: *Vermis eorum non morietur, quia Christum concussit pauperis fames, dolor hominis Dei prosiliuit ad viscera, captiui gemitus ad Christi penetrauit interna, in opis contemptus ad creatoris sui redūdauit iniuriam, profitente ipso,* cum dicit: Esuriui, & non dedistis mihi manducare, nudus fui, & non vestistis me. *Venerunt & Publicani dicentes: Quid faciemus?* Audiant Publicani: *Nihil amplius quam constitutum est vobis, petatis.* Prodidit quæ res reum faciat publicanum, ne amplius petatis. Qui plus petit, fraudis exactor est, non tributus: cogitet quam Deo reus est, qui defessum & depresso publicat: magis ac magis sua fraude deprimit & fatigat: & ad debita vix sufficienti superimponit, & auget indebita: *Venerunt & milites, dicentes.* Audiant & milites

E' a. 66.

Mat. 25.

lites quid etiā militibus interrogantibus responderit
hic magister: *Et nos quid faciemus?* Et ait illis: *Neminem concutiatis, neque calumniemini: contenti estote stipendiis vestris.* Verus miles est, qui non concutit, sed defendit: qui calumniam non ingerit, sed repellit: qui currit ad Regis stipendia, non ciuis currit ad prædam. Beatus Ioannes sic diuina docuit, ut non turbaret humana, instituit rempublicam, non dimouit: probauit à Deo ordinata esse quæ docuit, posse facere & seruare iustitiam. Quid sit autem inter baptismum Ioannis, & Christi baptismum, quia latius explanandum est, nunc tacemus.

De pace, Sermo CXXXVIII.

Melius quidem fuerat, fratres charissimi, si pater, ac magister noster communis imperitiam nostram latere permetteret, nec publicaret penuriam, quæ in nobis hactenus velamento propriæ verecundiæ tegitur. Melius fuerat, ut qui tam copiose abundant in spiritualibus doctrinæ diuinitiis, de nauicula pauperis nequaquam tenuis verbi vestigia exigeret. Quis enim aut egenus diuitibus, aut peregrinus ciuibus, aut agrestis & ignarus studiosis conferat? Tamen quoniam iussis patere cogimur, eadem nos humilitatis ratio, quæ excusare videtur, ad dicendum cogit: cogit ad obediendum. Quid igitur est, ô religiosa plebs dominî, quod vobis quamvis pauperes, quamvis ineruditissimi, attamen decenter offerimus? Pacem sine dubio, quam dominus noster Iesus Christus *Luc. 10.* ingredientes nos offerre omni domui iubet: unde & nos in principio salutationis nostræ pacem vobis à domino exorauimus: quæ & habenda semper est, & semper oranda, non illa infida, & instabilis huius mundi pax, quæ vel pro cōmodis queritur, vel pro timore serua